

בש"פ 3370/19 - סגאר אבו סבית, מוחמד רבידי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3370/19

בש"פ 3387/19

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

המבקש בבש"פ 3370/19: סגאר אבו סבית
המבקש בבש"פ 3387/19: מוחמד רבידי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשות רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי
בבאר שבע (כב' השופט א' חזק) בעמ"י
39269-05-19 ובעמ"י 39104-05-17 מיום
17.5.2019

בשם המבקש בבש"פ 3370/19: עו"ד חסונה אכרם

בשם המבקש בבש"פ 3387/19: עו"ד דרויש נאשף

החלטה

שתי בקשות רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט א' חזק) מיום 17.5.2019 בעמ"י 39269-05-19 ובעמ"י 39104-05-17 במסגרתה נדחו עררים שהגישו המבקשים על החלטות בית משפט השלום באשקלון (כב' השופט א' כהן) במ"י 36113-05-19 ובמ"י 36064-05-19 לדחות את טענתם בדבר היעדר סמכות מקומית.

1. המבקשים נעצרו ביום 15.5.2019 בחשד כי היו שותפים לחוליה אשר הייתה מעורבת במספר אירועים של

גניבה חקלאית. ביום 16.5.2019 הגישה המשיבה בקשה להארכת מעצרו לפני בית משפט השלום באשקלון. במהלך הדיון טענו המבקשים כי בית המשפט נעדר סמכות מקומית לדון בעניינם. לטענתם, הליכי מעצר נגד מעורבים נוספים בפרשה, סולימאן רבידי ואדהם אבו סבית (להלן בהתאמה: סולימאן ו-אדהם), החלו קודם לכן בבית משפט השלום בבאר שבע ועל כן יש להעביר אף את הדיון בעניינם לבית משפט השלום בבאר שבע.

2. בהחלטתו דחה בית משפט השלום באשקלון את טענת המבקשים בקבעו כי מתקיימות נסיבות חריגות אשר על פי הקבוע בסעיף 3(ב)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), מאפשרות לבית משפט לקנות סמכות גם לאחר שהוגשה בקשה בעניין מעצר או שחרור בקשר לאותה עבירה, לבית משפט אחר. כמו כן, בית משפט השלום בבאר שבע קנה סמכות מקומית לדון בבקשת המעצר בעניינם של סולימאן ואדהם בנסיבות מיוחדות, אשפוזו של אדהם בבית החולים "סורוקה" בבאר שבע ועל מנת לאפשר קיום דיון בנוכחותו. מכאן, הבקשה שהוגשה לבית המשפט בבאר שבע אינה גורעת מסמכותו של בית המשפט באשקלון לדון בהארכת מעצרו של המבקשים.

3. המבקשים הגישו עררים על החלטות בית משפט השלום לבית המשפט המחוזי בבאר שבע. ביום 17.5.2019 דחה בית המשפט המחוזי את העררים תוך שהוא מציין כי הבקשה למעצר המעורבים האחרים הוגשה לבית משפט השלום בבאר שבע בהתקיים נסיבות מיוחדות וכי היחידה החוקרת העוסקת בעניינם של חברי החוליה, מגישה את בקשותיה כדבר שבשגרה לבית משפט השלום באשקלון. בהתאם לכך נקבע כי בקשת מעצרו של סולימאן ואדהם נעשתה בנסיבות האמורות בסעיף 3(א)(3) לחוק המעצרים ועל כן על פי הוראת סעיף 3(ב)(1) לחוק האמור אין בה כדי לגרוע מסמכותו של בית משפט השלום באשקלון לדון בבקשה בעניינם של המבקשים.

4. המבקשים הגישו בקשות רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בטענה כי היא מעוררת שאלה משפטית עקרונית אשר טרם נידונה בפסיקת בית משפט זה, והיא האם חלה על המשיבה החובה לציין במפורש לפני בית המשפט כי בקשת מעצר מוגשת אליו בהתאם לחריג הקבוע בסעיף 3(א)(3) לחוק המעצרים. עוד נטען כי מעמדתה של המשיבה עולה כי בניגוד למצוין בבקשה בעניינם של סולימאן ואדהם, לבית משפט השלום בבאר שבע לא הייתה סמכות לדון בעניינם.

5. לאחר שעיינתי בבקשות רשות לערור ובנימוקיהן, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשות להידחות. המבחן למתן רשות לערור ב"גלגול שלישי" על החלטה בנושאי מעצר היא כי מדובר במקרה שבו מתעוררת שאלה משפטית בעלת חשיבות עקרונית החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים, או במקרה שבו חלות נסיבות מיוחדות (בש"פ 1287/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (25.2.2019)). לא מצאתי כי מבחן זה מתקיים בבקשות דנן. ואבהיר.

6. סעיף 3 לחוק המעצרים, הדין בסוגיית הסמכות המקומית, מורה כלדקמן:

"3. (א) בכפוף להוראות אחרות שבחוק זה, הסמכות המקומית בענין שחוק זה דן בו, תהא נתונה לבית המשפט אשר באזור שיפוטו התקיים אחד מאלה:

(1) נעברה העבירה, שבקשר אליה מוגשת הבקשה, כולה או מקצתה;

(2) נמצאת היחידה הממונה על חקירת העבירה, שבקשר אליה מוגשת הבקשה;

(3) האדם מוחזק במעצר ולא ניתן לפנות לבית המשפט במקומות האמורים בפסקאות (1) או (2) בשל נסיבות מיוחדות שיפורטו.

(ב) הוגשה בקשה לבית המשפט לפי חוק זה בענין מעצר או שחרור, ימשיך אותו בית משפט לדון בכל בקשה כאמור הנמצאת בסמכותו העניינית, בקשר לאותה עבירה, אף אם נתונה סמכות מקומית גם לבית משפט אחר, אלא אם כן התקיים אחד מאלה:

(1) הבקשה הקודמת התייחסה למעצר בנסיבות האמורות בסעיף קטן (א)(3)..."

תכליתו של הסעיף היא למנוע מצב שבו יהיה באפשרותה של היחידה החוקרת לבחור את בית המשפט אליו תגיש בקשה למעצר מתוך הנחה כי ייטב לה שעניינה ישמע לפניו (forum shopping). תכלית נוספת היא למנוע את העברתו של העצור מבית משפט אחד למשנהו, על כל אי-הנוחות הכרוכה בכך, שלא לצורך (בש"פ 10374/05 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (8.11.2005)). על כן, נקבע כי למעט בנסיבות מיוחדות, הסמכות המקומית נתונה לבית משפט אשר באזור שיפוטו נעשתה העבירה או לבית המשפט אשר באזור שיפוטו נמצאת היחידה החוקרת, וכי משעה שהוגשה בקשה כאמור ימשיך בית המשפט לדון בכל בקשה הנמצאת בסמכותו העניינית. לצד זאת, סעיף 3(ב)(1) מורה כי במקרים בהם נסיבות מיוחדות הן אלה שהובילו להגשת הבקשה בבית המשפט בו הוגשה, קיימת האפשרות להעביר את הדיון לבית המשפט המוסמך לאחר מכן (ראו גם: בש"פ 6088/16 מלול נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (7.8.2016)).

7. בענייננו אין מדובר במצב בו הועברו המבקשים, או מאן דהוא אחר, מבית משפט אחד אל משנהו. כל ההליכים בעניינם של המבקשים התקיימו בבית משפט השלום באשקלון ואין בעובדה כי בקשה למעצרו של מעורבים נוספים בביצוע העבירה הוגשה, בשל נסיבות מיוחדות, לבית משפט אחר כדי להשליך על סמכותו המקומית של בית המשפט הדן בעניינם. מקרה זה אינו מצדיק אפוא כל התערבות, ודאי לא בגלגול שלישי.

הבקשות למתן רשות נדחות אפוא.

ניתנה היום, ט"ז באייר התשע"ט (21.5.2019).

ש ו פ ט